

Dotazník – volby do Rad veřejnoprávních médií

Jméno kandidáta:

Mgr. Svatopluk Jedlička

Navrhující organizace:

Asociace finanční a občanské gramotnosti, o.s.

1. Nezávislost veřejnoprávních médií

a) Jaký postup ze strany Rady veřejnoprávního média (VPM) navrhuje pro případy, kdy médium čelí stížnosti na ztrátu své nezávislosti:

V případě, že stížnosti nebude schopna Rada VPM čelit vlastními silami (například mnohočetná argumentace ze strany stěžovatele, možnost neobjektivního posouzení situace apod.), pak je třeba, aby se předseda Rady daného VPM obrátil na Radu pro rozhlasové a televizní vysílání (jako nestrannou autoritu, případně příslušný výbor PS PČR), a požádal ji, aby pro řešení tohoto konkrétního případu ustavila nezávislou komisi (pracovní skupinu), která stížnost posoudí v širších souvislostech. Členy takové komise (pracovní skupiny) mohou být jak členové RRTV, tak Rady Českého rozhlasu nebo Rady České tiskové kanceláře (ti všichni jsou veřejní činitelé s dostatečným mandátem na posouzení dané situace v zájmu veřejnosti). Nedovedu si představit, podle jakého jiného klíče by se taková nezávislá skupina (komise) sestavovala ať už uvnitř Rady ČT nebo vně (výše uvedení členové všech tří rad již získali mandát veřejnosti tím, že byli na své pozice navrženi prostřednictvím různorodého spektra profesních, společenských, neziskových a podobných subjektů).

b) Myslíte si, že je na místě, aby speciální tým pro posouzení stížnosti sestavoval pouze člen vedení VPM, vůči kterému byla příslušná stížnost mezi jinými namířena?

(odpověď označte tučně nebo barevně)

ANO / **NE**

c) Myslíte si, že je na místě, aby zaměstnanci VPM měli možnost podat stížnost na ohrožení nezávislosti VPM anonymně, jelikož je určité riziko, že by přišli o práci?

(odpověď označte tučně nebo barevně)

ANO / NE

d) Měl/a jste někdy pocit, že dochází k nežádoucí manipulaci zpravodajství v VPM? Pokud ano, tak mohl/a byste uvést příklady?

Nemohu objektivně posoudit. Je možné, že ve vypjatých obdobích (například před volbami) k takové situaci může dojít, ale i pro samotné účastníky je takový efekt těžko měřitelný mimo čas oficiálně vymezený ve vysílání pro jednotlivé subjekty. Je to otázka profesionality a etiky.

e) Na škále 1-10 pokuste se stanovit, do jaké míry bylo v posledních 2 letech vysílání VPM nezávislé na politických stranách či jiných zájmových uskupeních, kdy hodnota 1 znamená dosažení téměř ideální nezávislosti a hodnota 10 znamená zvláště silné podřízení se politickým stranám nebo jiným zájmovým skupinám.

(odpověď označte tučně nebo barevně)

1 2 **3** 4 5 6 7 8 9 10 (je to skutečně velmi subjektivní a pocitové hodnocení)

2. Svoboda vyjadřování se zaměstnanců VPM

Zaměstnanci VPM se musí řídit vnitřním předpisem¹, podle kterého komunikovat s médií a vyjadřovat se k záležitostem souvisejícím s VPM, může pouze generální ředitel a tisková mluvčí (ředitelé na 1. stupni řízení se pak mohou vyjadřovat pouze s omezením). Není tudíž možné, aby zaměstnanec VPM komentoval dění a témata ve VPM například na svém facebooku.

a) Souhlasíte s nařízením, že zaměstnanec VPM museli mít svolení pro případ, že by měl v úmyslu se jakkoliv vyjádřit novinářům z jiných médií v souvislosti s VPM?

(odpověď označte tučně nebo barevně)

ANO / NE

b) Souhlasíte s nařízením, že zaměstnanec VPM musí mít svolení pro případ, že by měl v úmyslu se jakkoliv vyjádřit na sociálních médiích v souvislosti s VPM?

(odpověď označte tučně nebo barevně)

ANO / NE

c) Myslíte si, že v současnosti jsou pravidla uvnitř VPM dostatečná na to, aby zaměstnanci VPM mohli svobodně upozorňovat na případná podezření či závažná zjištění v souvislosti s ovlivňováním vysílání ze strany politických stran či zájmových skupin? Pokud ne, tak jak by tato pravidla měla být nastavena?

Nejsem zaměstnancem ČT a ani nikdo z osob mě blízkých zaměstnancem ČT není. Proto na otázku c) nemohu kvalifikovaně odpovědět. Pro mě osobně je to otázka profesní cti a etiky, kritérií, podle kterých jsou zaměstnanci ČT na svoje pozice vybíráni a zařazováni. Domnívám, že ČT je pracoviště jako každé jiné, má své kontrolní mechanismy i organizační řád (Kodex ČT, Statut ČT), řídí se obecně platnými pracovními právními předpisy i zvyklostmi a v jejich smyslu se situace popsané v otázkách 2 a) – c) mají řešit.

Zaměstnanci ČT se jistě i při výkonu své profese setkávají na místech, kde realizují pořady s určitými zásadami, kdo může či nemůže daný subjekt na veřejnosti oficiálně zastupovat (a to i v pozitivním smyslu) a tak by pro ně takové opatření nemělo být ničím neobvyklým. Nezabezpečená část sociálních sítí veřejným prostorem je. Ostatně, nedovedu si představit, že by zaměstnanci jakéhokoli subjektu veřejné správy nebo soukromé firmy, včetně jiných televizních či rozhlasových stanic a médií „prali vlastní špinavé prádlo“ na veřejnosti. Respektive si to představit dovedu a dovedu si představit i důsledky, které by to pro ně mělo.

Patrně statut ČT jako VPM navozuje představu, že by tento subjekt měl být v jakési větší pozornosti veřejnosti, že by její zaměstnanci měli tento subjekt spravovat a řídit jaksí „kolektivně“. Vždyť právě zaměstnanci ČT jsou mnohdy těmi, kteří upozorňují na nedostatky a nešvary jiných subjektů, proč by tedy právě oni neměli mít právo veřejně tepat i vlastního zaměstnavatele. ČT by si měla být vědoma právě té skutečnosti, že její zaměstnanci jsou díky svým profesím zkušenější a citlivější,

¹ Např. pravidla pro zaměstnance ČT: Nemluvte s médii, nepište nic o televizi na sociální síť, iHNed 15.12.2013, <http://zpravy.ihted.cz/c1-61449290-pravidla-komunikace-ct-media-petr-dvorak-ceska-televize>

než zaměstnanci jiných zaměstnavatelů, a měla by tohoto potenciálu využít ve formě průběžného konstruktivního vnitřního dialogu.

Na rozdíl od ostatních televizních a rozhlasových stanic i jiných médií poskytuje ČT (spolu s ČRo a ČTK) veřejnou službu, to znamená službu v rámci veřejné správy. Její zaměstnanci, ať si to uvědomují, či nikoli, mají postavení veřejných zaměstnanců a podle toho by si také měli počínat. Je otázkou, zda by se proto na zaměstnance ČT ve středních a vyšších pozicích neměl v budoucnu vztahovat zákon o státní službě.

3. Hospodaření ČT

a) Myslíte si, že by měla být činnost veřejnoprávního média prezentována externí PR agenturou nebo by si výsledky činnosti VPM měli obhájit sami její čelní představitelé?

(uved'te stručně doporučený postup)

Domnívám se, že by ČT měla být schopna větší část PR aktivit pokrýt kreativitou vlastních zaměstnanců i vlastní realizací. Pochopitelně, že vzhledem k prodeji reklamního času i vyhledávání sponzorů pro akce pořádané ČT je částečná spolupráce s PR agenturami nutná.

b) Budete v případě zvolení požadovat po vedení VPM podrobnosti (případně vysvětlení jaké služby jsou poskytovány externí PR agenturou) ve věci aktivit externích společností, které na základě požadavku vedení VPM lobbují uvnitř Poslanecké sněmovny

(odpověď označte tučně nebo barevně)

ANO (zajímavá otázka, budu si také muset ověřit, zda a jaké skupiny to jsou a jakým způsobem a proč lobbují) / NE

c) Podpořil/a byste coby radní interní nařízení, aby vítěz zakázky u VPM byl povinen rozkrýt svoji vlastnickou strukturu, respektive byl povinen uvést, kdo je konečným příjemcem prostředků z dané zakázky?

(odpověď označte tučně nebo barevně)

ANO i když je to nedostižný ideál (domnívám se, že stačí důsledná kontrola, zda se postupuje výhradně dle zákona o veřejných zakázkách) / NE

d) Prosazoval/a byste nějaké návrhy v oblasti hospodaření VPM? Pokud ano, uveďte jaké.

Zatím znám rozpočet ČT jen z výročních zpráv a zpráv o hospodaření ČT a neměl jsem možnost si položky ověřit v souvislosti s praxí. Budu-li zvolen za člena Rady ČT, pak se v první řadě budu zajímat o položky související s investicemi a externími náklady.

4. Volby generálního ředitele VPM

a) Považujete za vhodné, aby jeden z kandidátů na pozici generálního ředitele VPM se krátce před finální volbou setkal s premiérem či s jiným vrcholným politikem?

(odpověď označte tučně nebo barevně)

ANO / **NE**

b) Podpořil/a byste návrh, aby generální ředitel VPM povinně vedl elektronicky přístupný veřejný diář?

(odpověď označte tučně nebo barevně)

ANO (v pracovních záležitostech) / NE

c) V případě, že se stanete radním VPM, zúčastníte se volby generálního ředitele VPM. Která kritéria budou pro Vás klíčová při výběru svého kandidáta?

manažerské schopnosti, praxe ve veřejném sektoru, zahraniční zkušenosti

5. Střet zájmů

Zákon o České televizi uvádí, že člen Rady ČT se nemá autorsky podílet na práci ČT, nicméně výklad tohoto požadavku není úplně zřejmý. V minulosti vystupovali radní ČT v pořadech ČT – občas byla uvedena jejich kontrolní funkce, jindy tomu tak nebylo². Zákon o Českém rozhlasu obsahuje požadavek, že „člen Rady ani osoba jemu blízká nesmí mít žádný majetkový prospěch z provozování rozhlasového vysílání“.³

a) Podpořil/a byste návrh, aby radní VPM měl povinně uvedenou svoji kontrolní funkci VPM v případě, že vystupuje v pořadu VPM?

(odpověď označte tučně nebo barevně)

ANO / NE

b) Podpořil/a byste návrh, aby radní VPM mohl vystupovat v VPM pouze v případě, že se příslušný případ týká práce Rady VPM?

(odpověď označte tučně nebo barevně)

ANO / NE

c) Budete požadovat vysvětlení od ředitele VPM v případě, že bude podezření ze skryté podpory soukromých společností či zájmových skupin ve VPM, do kterého kandidujete?

(odpověď označte tučně nebo barevně)

ANO a to velmi důrazně / NE

Prosazoval/a byste nějaké návrhy v oblasti střetu zájmu VPM? Pokud ano, uveďte jaké?

Proč jsem neodpověděl na striktně položené otázky a) a b)?

Považuji tuto oblast za velmi citlivou, dotýkající se opět etických principů.

Rada ČT má být složena z pestré škály osobností, z lidí úspěšných ve svých profesích (ostatně, co by v radě dělal nějaký nevýrazný člověk). Každý, kdo tuto významnou pozici přijme (souhlas s kandidaturou), musí však počítat s tím, že členství v Radě ČT, stejně jako každá jiná veřejná funkce, je především dlouhodobá řehole a celibát.

² <http://zpravy.ihned.cz/c1-61685200-radni-ct-ceska-televize-dana-eklova-makrlikova-stret-zajmu-zahradni-architektka>

³ <http://www.rozhlas.cz/digital/legislativa/zprava/158850>

Prvním předpokladem, aby ke střetu zájmu nedocházelo, je již výběr členů Rady ČT. Měli by do ní být voleni takoví kandidáti, u nichž je podobný střet, ne-li vyloučen, tedy alespoň minimalizován. Jak jsem již uvedl, bude to však i v takovém případě osobnost, která bude ve své profesi nějakým způsobem výjimečná, či zajímavá. Asi není objektivní důvod, proč by se člen Rady ČT měl angažovat v pořadech ČT ve svých běžných profesních situacích.

Jsou však určité okamžiky, kdy by v pořadech ČT v uměřené míře angažován být mohl. Dovedu si například představit, že ČT bude informovat o tom, že umělec, vědec, učitel, lékař apod. (člen Rady ČT) byl odměněn nějakou profesní cenou. Dovedu si představit, že známý historik, který je členem Rady ČT, se účastní diskusního pořadu ČT k nějaké historické události, které rozumí. V takových případech by v titulcích měla být uvedena jeho profese a nikoli to, že je členem Rady ČT, to přeci s jeho angažmá v daném pořadu nesouvisí - právě tak by bylo pro diváky nepochopitelné či zarážející, kdyby chirurg (člen Rady ČT) v reportáži referoval o úspěšném lékařském zákroku a u jeho jména bylo jako profese uvedeno „člen Rady ČT“. Je otázkou, zda se v takovýchto případech musí vzdávat honoráře za angažmá v pořadu (odvádí zde svoji práci, která s členstvím v Radě ČT nemá žádnou souvislost), pakliže ano, pak by to měl učinit ve prospěch projektu některé NNO.

Už těžko si ale dovedu představit, že by člen Rady ČT měl v pořadech ČT nějaké stálé nebo opakované angažmá, to považuji za předem vyloučené.

Bude-li člen Rady ČT v některém pořadu ČT vystupovat jako zástupce Rady ČT, bude-li jeho angažmá souviset s naplňováním poslání ČT jako VPM, pak má mít u jména označení „člen Rady ČT“ (a to i při vystoupení v jiných médiích, než ČT), ať už je jeho profese jakákoli.

Na škále 1 – 10 se pokuste stanovit, do jaké míry je aktuálně problémem skrytá podpora soukromých společností či zájmových skupin ve VPM, do kterého kandidujete. Hodnota 1 znamená nejlepší hodnocení a hodnota 10 znamená nejhorší hodnocení.

(otázku chápu tak, že 1 znamená problém minimální / 10 znamená problém maximální)

(odpověď označte tučně nebo barevně)

1 **2** 3 4 5 6 7 8 9 10 (je to skutečně velmi subjektivní a pocitové hodnocení)

6. Kvalita vysílaného obsahu

a) Existuje nějaký mediální výstup v VPM, který byste navrhoval zrušit?

Výstupy ČT mají pokrývat širokou a různorodou nabídku. Nejsem zastáncem „rušení“ a „vynalézání“. Obecně jsem příznivcem rozvoje, přerůstání něčeho v něco, jisté přirozené obměny.

b) Existuje nějaký mediální výstup, který v VPM postrádáte?

Domnívám se, že by se měla posílit oblast „veřejné služby na vyžádání“ a to obzvlášť v oblasti vzdělávacích pořadů.

c) Kterým zahraničním pořadem by se měla VPM inspirovat pro svoji další tvorbu?

Těžko uvést jeden konkrétní titul jedné konkrétní televizní stanice. Všechny televizní stanice jsou zaměřeny na svého „národního“ či „tuzemského“ diváka a reflektují jeho naturel. Domnívám se, že v tomto směru se ČT už dostatečně globalizovala převzetím některý formátů a její prioritou má být to, co dobře dělá, modelovat výstupy vlastní tvorby podle potřeb českých občanů. Nicméně žijeme v evropském prostoru a proto by ČT měla rozvíjet takové trendy, které například reprezentuje DW - European journal (televize Deutsche Welle), a který ČT do svého vysílání pravidelně zařazuje. Obdobných možností by se možná našlo více.

7. Vlastní přidaná hodnota

Pokuste se uvést, které oblasti byste se coby radní zvlášť věnoval a jakou stopu byste chtěl za sebou v této pozici zanechat.

Jsem týmový hráč. Budu-li zvolen za člena Rady ČT, pak udělám maximum pro to, abych podpořil její akceschopnost a řádné plnění jejího poslání. Bude to snad málo?

V Praze 3. 3. 2014

